

Nya rapporter och utredningar inom hälso- och sjukvård

Dec 2022 - Jan 2023

Covid-19

Indikationer för helgenomsekvensering av SARS-CoV-2 inom det nationella mikrobiella övervakningsprogrammet från 16 januari 2023

Folkhälsomyndigheten 2023, 1 s.

Nationell mikrobiell övervakning är en del i Folkhälsomyndighetens uppdrag när det gäller att följa och analysera utvecklingen av smittsamma sjukdomar och bidrar med underlag för de åtgärder som görs för att minska deras förekomst.

Covid-19

[Rapporten i fulltext](#)

Påvisning av antikroppar mot SARS-CoV-2 i blodprov från öppenvården

Folkhälsomyndigheten 2022, 13 s.

Undersökning om förekomsten av antikroppar mot SARS-CoV-2 efter genomgången covid-19 eller vaccination mot covid-19. Denna delrapport omfattar undersökningar gjorda vecka 17-24, vecka 42-43 och vecka 48-49 2020, vecka 9-10, vecka 21-22, vecka 38-39 och vecka 47-48 2021 samt vecka 9-11 och vecka 34-36 2022.

Covid-19

[Rapporten i fulltext](#)

Scenarier för fortsatt spridning – delrapport 13 – Delrapport inom regeringsuppdraget att löpande uppdatera scenarier för hur smittspridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19 kan komma att utvecklas framöver

Folkhälsomyndigheten 2022, 18 s.

I rapporten presenteras scenarier för spridningen av covid-19 fram till 20 mars 2023.

Covid-19

[Rapporten i fulltext](#)

Sveriges tillgång till vaccin mot covid-19 – så bör det säkras framöver

SOU 2022:60, 162 s.

Utredningen om tillgång till vaccin mot covid-19 har dels bland annat verkat för att säkra Sveriges tillgång till vaccin mot covid-19, dels identifierat möjligheter till avyttring av vaccin mot covid-19.

Covid-19

[Rapporten i fulltext](#)

Regionala HTA-organisationer

Osseintegrerade armproteser med och utan neuromuskulär kontroll: nytta och risker HTA-centrum, Västra Götalandsregionen 2022, 63 s.

Frågeställning: För vuxna patienter med medfödd eller förvärvad avsaknad av en arm, innebär användningen av en neuromuskulärt styrd benförankrad armprotes (som styrs med hjälp av inopererade elektroder) några fördelar eller risker jämfört med icke-neuromuskulärt styrda benförankrade proteser som styrs med elektroder på armens hud, vad gäller utfallen funktion, dagliga aktiviteter, livskvalitet, omoperation eller komplikationer? Har dessa proteser fördelar eller risker jämfört med hylsproteser som styrs med elektroder på armens hud?

Svar: Rapporten är baserad på ett fåtal studier som i huvudsak var fallserier. Globalt sett har mycket få patienter erhållit en neuromuskulärt eller icke-neuromuskulärt styrd benförankrad armprotes.

Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

[Rapporten i fulltext](#)

SBU

SBU Bereder:

Nyföddhetscreening för spinal muskelatrofi (SMA)

SBU Bereder 2023, 53 s.

Innehåller vetenskapligt underlag om nyföddhetscreening för spinal muskelatrofi (SMA) som har tagits fram av SBU på uppdrag av Socialstyrelsen. Underlaget innehåller en sammanställning av den litteratur som SBU identifierat och som belyser kriterierna 1 till 9 i Socialstyrelsens modell för bedömning, införande och uppföljning av nationella screeningprogram.

Barn och ungdomars hälsa, Medicinsk diagnostik, Nervsystemets sjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

SBU:s Upplysningstjänst:

Endoskopisk mukosal resektion (EMR) och endoskopisk submukosal dissektion (ESD) för att avlägsna adenom i tarmslemhinnan

SBU:s Upplysningstjänst 2022, 19 s.

Frågeställning: Vilken sammanställd forskning finns om jämförelsen mellan endoskopisk mukosal resektion och endoskopisk submukosal dissektion med avseende på recidiv (återfall) och biverkningar?

Svar: SBU:s upplysningstjänst har inte redovisat någon systematisk översikt i svaret. Tolv relevanta systematiska översikter har identifierats som jämfört endoskopisk mukosal resektion med endoskopisk submukosal dissektion för avlägsnandet av godartade tumörer i tjock- eller ändtarmen. Upplysningstjänsten bedömde att det finns en hög risk för bias i samtliga översikter.

Mag- och tarmsjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Fokuserad Acceptance and Commitment Therapy (FACT) vid depression och ångestsyndrom SBU:s Upplysningstjänst 2022, 17 s.

Frågeställning: Vilken sammanställd forskning finns om behandlingseffekter av Fokuserad Acceptance and Commitment Therapy vid depression och ångestsyndrom?

Svar: SBU:s upplysningstjänst har inte identifierat någon relevant systematisk översikt som undersökt effekten av Fokuserad Acceptance and Commitment Therapy (FACT) jämfört med traditionell kognitiv beteendeterapi (KBT), ACT eller annan aktiv terapibehandling.

Psykisk hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

Responsbaserad praktik vid behandling av våldsutövare SBU:s Upplysningstjänst 2022, 7 s.

Frågeställning: Vilken sammanställd forskning eller vetenskapliga studier finns om effekten av responsbaserad praktik som insats för våldsutövare?

Svar: Upplysningstjänsten bedömde att inga av de funna översikterna eller primärstudierna var relevanta för frågeställningen..

[Rapporten i fulltext](#)

Utvägs kvinnogrupp vid våld i nära relationer SBU:s Upplysningstjänst 2023, 7 s.

Frågeställning: Vilken sammanställd forskning eller vetenskapliga studier finns om effekten av behandlingsprogrammet Utvägs kvinnogrupp vid våld av en partner i en nära relation?

Svar: Inga relevanta artiklar återfanns.

[Rapporten i fulltext](#)

SBU:s Utvärderar:

Behandling av extremt graviditetsillamående (hyperemesis gravidarum)

SBU Utvärderar 2022, 77 s.

SBU har i denna rapport utvärderat metoder för att behandla gravida med extremt graviditetsillamående – hyperemesis gravidarum. Ett stort antal behandlingsmetoder med olika verkningsmekanismer identifierades, i de flesta fallen fanns dock endast en liten eller medelstor studie per behandlingsmetod. Det medförde begränsade möjligheter att lägga samman resultat och dra vetenskapligt tillförlitliga slutsatser om effekter.

Kvinnosjukdomar och förlossning

[Rapporten i fulltext](#)

Insatser i vården vid långtidssjukskrivning

SBU Utvärderar 2022, 180 s.

Syftet med utvärderingen har varit att utvärdera positiva och negativa effekter av olika sätt för hälso- och sjukvården att hantera, handlägga och följa upp personer som är, eller riskerar att bli, långvarigt sjukskrivna. Även att undersöka kostnadseffektiviteten av de utvärderade insatserna, belysa etiska aspekter och identifiera eventuella vetenskapliga kunskapsluckor för framtida forskning.

Majoriteten av de inkluderade studierna uppvisar inga statistiskt säkerställda effekter, men resultat från flera studier talar för att vissa insatser kan ha effekter som är betydelsefulla.

Det går inte att dra slutsatser om specifika insatser. Framtida forskning kan bidra med kunskap genom att replikera de studier som uppvisat positiva resultat

Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

[Rapporten i fulltext](#)

Psykologisk behandling av postpartumdepression

SBU Utvärderar 2022, 95 s.

Syftet med denna rapport har varit att utvärdera det vetenskapliga stödet för psykologiska behandlingar och psykosociala interventioner vid postpartumdepression samt att undersöka vilka erfarenheter och upplevelser kvinnor har av sådana behandlingar och interventioner.

I den här systematiska översikten har 39 studier inkluderats

Kvinnosjukdomar och förlossning, Psykisk hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

Regeringen

En inre marknad för digitala tjänster – ansvarsfördelning mellan myndigheter

SOU 2023:2, 454 s.

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag på vilken eller vilka myndigheter som bör utses till behörig myndighet, inbegripet vilken myndighet som bör utses till samordnare för digitala tjänster.

[Rapporten i fulltext](#)

En uppväxt fri från våld

En nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn

SOU 2022:70

Utredningen En uppväxt fri från våld har i denna rapport förslagit en samlad nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck.

Barn och ungdomars hälsa

[Rapporten i fulltext del 1](#)

[Rapporten i fulltext del 2](#)

Från delar till helhet - Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja

SOU 2023:5, 546 s.

Regeringen beslutade den 2020 att ge i uppdrag åt en särskild utredare att föreslå hur samordnade insatser när det gäller vård, behandling och stöd kan säkerställas för barn, unga och vuxna personer med samsjuklighet i form av missbruk och beroende och annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd. I utredningens uppdrag har det bland annat ingått att analysera och lämna förslag på hur samverkan för personer med samsjuklighet kan förbättras mellan huvudmännen och mellan verksamheter med samma huvudman och se över ansvarsfördelningen mellan huvudmännen och lämna förslag på hur ansvaret för personer med samsjuklighet kan samlas hos en huvudman.

Barn och ungdomars hälsa, Psykisk hälsa, Levnadsvanor

[Rapporten i fulltext](#)

Kommuners och regioners kostnader för valfrihetssystem – ett kunskapsunderlag SOU 2022:69, 113 s.

Utredningen har haft i uppdrag att skapa ökad kunskap om kommuner och regioners kostnader för valfrihetssystem inom skolområdet, hälso- och sjukvårdsområdet och inom omsorgen. I uppdraget ingick även att jämföra och analysera hur skillnader mellan valfrihetssystem som används inom dessa områden skiljer sig åt i utformning och tillämpning och hur detta kan påverka kostnaderna.

[Rapporten i fulltext](#)

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

Rapport: 2022 års andra prognos av besparingar från sidoöverenskommelser TLV 2022, 19 s.

TLV har regeringens uppdrag att löpande följa upp och redovisa besparingar som kommer av de sidoöverenskommelser som läkemedelsföretag och regioner ingår inom ramen för TLV:s ärendehandläggning för vissa läkemedel. I denna rapport redovisas den andra helårsprognosen av återbäring från sidoöverenskommelser för år 2022.

[Rapporten i fulltext](#)

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys

Tala om tänder

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys 2022, 87 s.

I rapporten har man undersökt patienters erfarenheter och behov av information om tandvården. Undersökningen visar att de flesta är nöjda med sin tandvård och har förtroende för tandvårdspersonalen, men att många vill ha bättre information om kostnader och behandlingsalternativ.

Tandvård

[Rapporten i fulltext](#)

E-hälsomyndigheten

Förstudie om ett statligt, nationellt datautrymme för bildiagnostik E-hälsomyndigheten 2022, 168 s.

Slutrapporten beskriver förslag till pilot för en datadelningstjänst som kan bidra till ökad data- och patientsäkerhet samt en mer likvärdig vård över hela landet. Initialt rör det mammografi, men uppdraget från regeringen att genomföra en förstudie om ett nationellt datautrymme antyder att detta är inledningen på ett långsiktigt utvecklingsarbete som ska omfatta en mångfald av hälsodata.

Medicinsk diagnostik

[Rapporten i fulltext](#)

Uppdrag att genomföra en förstudie om hur ett nationellt vårdsösystem kan utvecklas, organiseras och förvaltas

E-hälsomyndigheten 2023, 31 s.

E-hälsomyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att genomföra en förstudie om hur ett nationellt vårdsösystem kan utvecklas, organiseras och förvaltas. Med vårdsösystem menas ett digitalt system, som kan göra att vårdgivare i regionerna bland annat kan se tillgänglig vårdkapacitet i hela landet för att snabbare kunna erbjuda vård till väntande patienter och då uppfylla kraven för vårdgarantin. Uppdraget ska delredovisas senast den 13 januari 2023 och slutredovisas senast den 31 augusti 2023 till Regeringskansliet, Socialdepartementet.

[Rapporten i fulltext](#)

Nationell listningstjänst i statlig regi

E-hälsomyndigheten 2023, 62 s.

I mars 2022 fick E-hälsomyndigheten i uppdrag att kartlägga, analysera och ge förslag på hur en nationell listningstjänst för vårdval i primärvården ska kunna inrättas i statlig regi. Detta är deras slutrapport.

[Rapporten i fulltext](#)

Folkhälsomyndigheten

Behandlingsrekommendationer för vanliga infektioner i öppenvård

Folkhälsomyndigheten 2022, 56 s.

En broschyr som innehåller sammanfattningar av behandlingsrekommendationer för vanliga infektioner i öppenvård.

infektionssjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Falldefinitioner vid anmälan enligt smittskyddslagen

Folkhälsomyndigheten 2022, 39 s.

Rekommendationer för falldefinitioner vid smittskyddsanmälan utfärdade av Folkhälsomyndigheten för att skapa en enkel, översiktlig och gemensam vägledning för de sjukdomsfall som ska anmälas enligt smittskyddslagen.

infektionssjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Folkhälsopolitikens målområden. Målområde 1: Tidiga livets villkor

Folkhälsomyndigheten 2022, 2 s.

Ett faktablad som innehåller en översiktlig ingång till folkhälsopolitikens målområde 1: Det tidiga livets villkor. Syftet med bladet är att beskriva:

målområdets fokusområden och kärnindikatorer

kopplingar till Agenda 2030

myndigheter med ansvar för frågor som är av betydelse för målområde 1

Barn och ungdomars hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

**Folkhälsopolitikens målområden – Målområde 3: Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
Folkhälsomyndigheten 2022, 2 s.**

Ett faktablad som innehåller en översiktlig ingång till folkhälsopolitikens målområde 3: Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö. Syftet med bladet är att beskriva: målområdets fokusområden och kärnindikatorer

kopplingar till Agenda 2030

myndigheter med ansvar för frågor som är av betydelse för målområde 3

[Rapporten i fulltext](#)

**Folkhälsopolitikens målområden. Målområde 6: Levnadsvanor
Folkhälsomyndigheten 2022, 2 s.**

Ett faktablad som innehåller en översiktlig ingång till folkhälsopolitikens målområde 6:

Levnadsvanor. Syftet med bladet är att beskriva:

målområdets fokusområden och kärnindikatorer

kopplingar till Agenda 2030

myndigheter med ansvar för frågor som är av betydelse för målområde 6

Levnadsvanor

[Rapporten i fulltext](#)

Folkhälsopolitikens målområden – Målområde 8: En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Folkhälsomyndigheten 2022, 2 s.

Ett faktablad som innehåller en översiktlig ingång till folkhälsopolitikens målområde 8: En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård. Syftet med bladet är att beskriva:

målområdets fokusområden och kärnindikatorer

kopplingar till Agenda 2030

myndigheter med ansvar för frågor som är av betydelse för målområde 8

[Rapporten i fulltext](#)

Packa provet rätt

Folkhälsomyndigheten 2023, 23 s.

Rapporten är en sammanställning av de bestämmelser för transport av smittförande ämnen som finns i regelverken för transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S) och med luftfartyg (IATA-DGR). Detta är version 20 av dokumentet.

Medicinsk diagnostik

[Rapporten i fulltext](#)

Unga och spel och om pengar – Resultat från en undersökning om spel om pengar bland unga 16–19 år och föräldrar 2021

Folkhälsomyndigheten 2022, 86 s.

I rapporten presenteras resultat från undersökningen spel om pengar bland unga och föräldrar 2021. Den riktades till unga i åldern 16–19 år och till föräldrar med barn i den åldern. Syftet var att stärka kunskapen om spel om pengar och spelproblem bland unga och dess samband mellan spel om pengar, spelproblem, familjeförhållanden, livsvillkor och hälsa.

Levnadsvanor

[Rapporten i fulltext](#)

Samband mellan utsatthet i barndomen och senare vård för psykiatriska tillstånd Folkhälsomyndigheten 2023, 39 s.

Rapport som sammanfattar huvudresultaten från en kohortstudie som undersökt sambandet mellan olika typer av utsatthet i barndomen och vård för psykiatriska tillstånd i vuxen ålder.

Psykisk hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

Tillgänglighet till vissa antibiotika – En pilotstudie av en alternativ ersättningsmodell Folkhälsomyndigheten 2023, 51 s.

Rapporten är första delen av Folkhälsomyndighetens slutrapportering av regeringsuppdraget *Att genomföra en pilotstudie om tillgänglighet till vissa antibiotika*.

[Rapporten i fulltext](#)

Verksamhetsinriktning för Folkhälsomyndighetens kunskapsstöd inom biorisker Folkhälsomyndigheten 2023, 2 s.

Ett dokument som ger en översikt av Folkhälsomyndighetens förmåga inom området biorisker och tydliggör myndighetens uppdrag att stödja andra organisationer med kompetens inom biosäkerhet och bioskydd.

[Rapporten i fulltext](#)

Vägledning för vårdhygieniska rutiner i sjukvården gällande mpox Folkhälsomyndigheten 2023, 2 s.

En vägledning som har tagits fram med anledning av det pågående utbrottet av infektioner orsakade av apkoppsvirus i bland annat Europa och Nordamerika. Detta är version 5 av vägledningen.

infektionssjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Inspektionen för vård och omsorg

Delredovisning av den nationella sjukhustillsynen IVO 2023, 22 s.

I januari 2022 inledde IVO en sammanhållen nationell tillsyn av den svenska sjukhusvården. IVO har hittills granskat 27 sjukhus (däribland Centralsjukhuset i Karlstad) och riktat kritik mot samtliga.

Den sammantagna bilden är att läget är allvarligt, IVO konstaterar att patientsäkerheten inte kan garanteras. Det gäller bland annat om utbredd korridorvård, långa väntetider, läkemedel som inte ges i tid eller inte alls, brist på medicinsk övervakning. Grundläggande hygien, nutrition och vätska brister också.

[Rapporten i fulltext](#)

Förebyggande tillsyn – slutrapport IVO 2022, 22 s.

Slutrapporteringen av det regeringsuppdrag IVO fått att lämna förslag på hur myndighetens förebyggande tillsyn kan utvecklas när det gäller patientsäkerhetsrisker inom hälso- och sjukvård.

[Rapporten i fulltext](#)

Livsmedelsverket

En kunskapsgenomgång om sötningsmedel

Livsmedelsverket 2022, 38 s.

Rapporten baseras främst på relativt nypublicerade översiktsartiklar med resultat från randomiserade kontrollerade studier på människor, med visst komplement av enskilda studier och djurstudier. Den samlade bilden i nuläget ger inget starkt och enigt stöd för att konsumtion av sötningsmedel kan påverka tarmfloras sammansättning och/eller funktion som i förlängningen skulle kunna medföra oönskade hälsoeffekter hos människor.

När det gäller effekter på mättnadskänsla pekar evidensen mot att konsumtion av sötningsmedel inte har någon eller endast liten påverkan. Det finns inte heller tydliga indikationer på att sötningsmedel ökar sötsuget.

Levnadsvanor

[Rapporten i fulltext](#)

Kartläggning av måltidsverksamheten på sjukhus 2022

Livsmedelsverket 2022, 52 s.

Detta är Livsmedelsverkets första nationella kartläggning av offentliga måltider på sjukhus. Alla Sveriges 21 regioner har deltagit. Områden som kartlagts är organisation och styrning, samverkan och kompetens, menyplanering och möjligheten att erbjuda individanpassade måltider, mål och uppföljning samt beredskap.

[Rapporten i fulltext](#)

Risk and benefit assessment of whole grain intake in the Swedish adult population

Livsmedelsverket 2022, 70 s.

Livsmedelsverket har livsmedelsbaserade råd till befolkningen om att välja fullkornsprodukter eftersom dessa har ett mer hälsofrämjande innehåll av fibrer, vitaminer, mineraler och phyto kemikalier jämfört med raffinerade spannmålsprodukter. Dock innehåller fullkornsprodukter högre kadmiumhalter och vissa andra oönskade ämnen som till exempel mögelgifter (mykotoxiner) som kan vara skadliga för hälsan. I denna rapport vägs risken mot nyttan med att öka fullkornsintaget hos den svenska befolkningen.

Levnadsvanor

[Rapporten i fulltext](#)

Myndigheten för delaktighet

Funktionshinderspolitiskt stöd i samarbete

Myndigheten för delaktighet 2022, 18 s.

En central utgångspunkt för uppdraget myndigheten för delaktighet fått är MFD:s roll för att samordna erfarenhetsutbyte och kunskapsuppbyggnad i och mellan länsstyrelserna.

I MFD:s funktion ingår också att stödja länsstyrelserna i att bygga en struktur för att kunna ge stöd till kommuner och regioner. Syftet är att underlätta och förstärka kommunernas och regionernas genomförande av den nationella funktionshinderspolitiken.

Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

[Rapporten i fulltext](#)

Välkommen till Sjukhusbiblioteken i Värmland

www.regionvarmland.se/sjukhusbibliotek

Arvika

010-831 20 76

sjukhusbiblioteket.arvika@regionvarmland.se

Karlstad

010-831 51 44

sjukhusbiblioteket.karlstad@regionvarmland.se

Torsby

010-834 74 05

sjukhusbiblioteket.torsby@regionvarmland.se